

Maciej Rogalski, *Świadczenie usług telekomunikacyjnych*, Uczelnia Łazarskiego, Warszawa 2014, ss. 143

Prezentowana książka poświęcona jest problematyce związanej ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem umów o świadczenie tych usług. Praca jest w pełni aktualna, uwzględnia bowiem zmiany w ustawie – Prawo telekomunikacyjne wprowadzone nowelą z dnia 16 listopada 2013 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 1445).

Publikacja dotyczy kluczowych postanowień prawa telekomunikacyjnego związanych ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych, które najczęściej stosuje się w praktyce – są nimi przepisy dotyczące umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz stosowania cenników. W pracy zostały poddane szczegółowej analizie przepisy art. 56–61 prawa telekomunikacyjnego, ponieważ w praktyce to one odgrywają główną rolę w procesie zawierania umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

Jednocześnie Autor podkreślił, że poza ustawą – Prawo telekomunikacyjne relacje pomiędzy usługodawcą a usługobiorcą usług telekomunikacyjnych określają przepisy kodeksu cywilnego, w szczególności w zakresie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, a także wzorców umownych. W pracy przedstawiono liczne problemy interpretacyjne związane ze stosowaniem znowelizowanej ustawy oraz propozycje praktycznej realizacji nowych przepisów.

Książka składa się z dziesięciu rozdziałów poprzedzonych wstępem i opatrzonych zakończeniem wraz z wnioskami Autora.

W pierwszym rozdziale przedstawiono charakter prawny umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, wskazując, że do umów o świadczenie tych usług mają zastosowanie przepisy zarówno prawa telekomunikacyjnego, jak i kodeksu cywilnego. Autor analizuje, które przepisy kodeksu cywilnego są wyłączone ze stosowania w przypadku umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych ze względu na przepisy szczególne zawarte w prawie telekomunikacyjnym.

Drugi rozdział dotyczy stron umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, które zgodnie z art. 56 ust. 3 pkt 1 prawa telekomunikacyjnego powinny być należycie oznaczone w umowie. Autor analizuje głównie status dostawcy usług i abonenta, ale podejmuje także kwestię zawierania umów o świadczenie usług przez pełnomocnika.

W rozdziale trzecim omówione zostały formy zawierania umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, do których w praktyce najczęściej należą: 1) umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych w formie pisemnej; 2) umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawierana w formie pisemnej przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość; 3) umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawierana poprzez dokonanie czynności faktycznych. W rozdziale tym Autor przedstawia, jak w praktyce przedsiębiorcy telekomunikacyjni posługują się wzorcami umów – uwzględniając takie formy tych wzorów, jak formularz umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, wzór umowy sprzedaży aparatu telefonicznego, regulamin świadczenia usług, a także warunki ofert promocyjnych. Nowelizacja ustawy – Prawo telekomunikacyjne wprowadziła regulacje, które w sposób wyraźny zastrzegają, iż umowy, regulaminy oraz cenniki

świadczenia usług telekomunikacyjnych muszą być formułowane w jasnej, zrozumiałej i dostępnej formie. Kwestie te są przedmiotem analizy, która wskazuje jakiego typu nieprawidłowości można znaleźć w umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

Rozdział czwarty poświęcony jest treści umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Ta część książki zawiera szczegółowe omówienie zarówno przedmiotu, jak i czasu trwania umowy oraz problematyki zmiany warunków umowy, potwierdzenia zmiany umowy, odstąpienia od umowy, a także rozwiązania umowy bez wypowiedzenia. Autor zwraca uwagę na niedawne zmiany w ustawie – Prawo telekomunikacyjne o zdecydowanie prokonsumenckim charakterze, które nakładają nowe, daleko idące obowiązki na przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a jednocześnie wywołują wiele wątpliwości interpretacyjnych oraz problemów praktycznych związanych ze stosowaniem nowych przepisów.

Rozdział piąty dotyczy kwestii ustawowego zakazu uzależniania zawarcia umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych od spełnienia warunków wymienionych w art. 57 ust. 1 prawa telekomunikacyjnego. Dotyczą one zakazów ograniczających swobodę abonenta w zakresie zawierania umów z innymi przedsiębiorcami, a także zakazów dotyczących żądania przez przedsiębiorcę nieuzasadnionych informacji, danych lub dokumentów. Autor wskazuje m.in. na kontrowersyjny art. 57 ust. 1 pkt 1, który został uchylony nowelą listopadową i omawia kwestie możliwości wiązania usług w pakiety, przytaczając orzecznictwo oraz oceniając praktykę rynkową w tym zakresie.

Rozdział szósty poświęcony został wykonaniu i skutkom niewykonania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy przedstawiona została zgodnie z zasadami kodeksu cywilnego, z uwzględnieniem szczególnych rozwiązań wynikających z prawa telekomunikacyjnego, szczególnie w zakresie odpowiedzialności dotyczącej wykonania świadczeń wchodzących w skład usługi powszechnej.

Rozdział siódmy dotyczy zmian dokonywanych w umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych i związanych z tym obowiązków. Obowiązki te mają głównie charakter informacyjny, a także dotyczą skutków zmiany umowy zawartej na czas określony z ulgą przyznaną abonentowi. Autor prezentuje orzecznictwo w tej sprawie, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii ewentualnego zwrotu przyznanej abonentowi ulgi w określonych w prawie telekomunikacyjnym przypadkach. Omawiana jest także praktyka Prezesa UOKiK w zakresie stosowania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych niedozwolonych klauzul umownych.

Rozdział ósmy przedstawia tryb oraz warunki rozwiązania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych wraz z analizą przepisów zakazujących utrudniania abonentom korzystania z prawa do zmiany dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

Z kolei rozdziały dziewiąty i dziesiąty zostały poświęcone regulaminowi oraz cennikowi usług telekomunikacyjnych. Obowiązek przygotowania i stosowania tych dokumentów spoczywa na dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, z tym że od czasu ostatniej nowelizacji posługiwanie się regulaminem nie jest konieczne. Naruszenie obowiązków określonych w art. 60 prawa telekomunikacyjnego może być podstawą do nałożenia kary pieniężnej przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Odnosząc się do cenników, Autor m.in. wyjaśnia na czym polega kryterium przejrzystości w zakresie cen oraz omawia konsekwencje prawne w przypadku zmiany cen przez dostawcę.

Na szczególną uwagę zasługują wnioski dotyczące stanu prawa regulującego stosunki pomiędzy dostawcami usług telekomunikacyjnych i abonentami oraz propozycje zmian w ustawie – Prawo telekomunikacyjne ze względu na ich istotne znaczenie praktyczne. M. Rogalski oparł swoją pracę nie tylko na literaturze, ale w zasadniczej części właśnie na praktycznych doświadczeniach w zakresie stosowania prawa telekomunikacyjnego oraz bogatym orzecznictwie sądowym.

Książka M. Rogalskiego stanowi niewątpliwie cenne źródło wiedzy na temat stanu kluczowej części przepisów prawa telekomunikacyjnego, regulujących sprawy świadczenia usług telekomunikacyjnych. Praca ta powinna zainteresować głównie prawników – praktyków zajmujących się sprawami komunikacji elektronicznej. Stanowi ona także doskonały punkt wyjścia do dalszej debaty nad zmianami prawa telekomunikacyjnego w omawianym zakresie, zmierzającej do doprecyzowania przepisów wywołujących wątpliwości interpretacyjne oraz uproszczenia procedur stosowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w celu wypełnienia obowiązków w stosunku do abonentów i użytkowników końcowych.

Magdalena Jachimowicz-Rolnik

Doktorantka w Polskiej Akademii Nauk

e-mail: mjachimowicz.rolnik@gmail.com